

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛЕЙ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Кулик Н.М., Зуєв Г.І.

Державний вищий навчальний заклад

«Донбаський державний педагогічний університет», м. Слов'янськ

У роботі розглянуто питання формування моделей системи адаптивного управління для вітчизняних підприємств.

Концепція адаптивного управління сьогодні виступає потужною зброєю для опору мінливості умов функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.

Основна мета діяльності підприємства – отримання прибутку та розвиток. Дослідники в сфері управління частково ототожнюють процеси розвитку та адаптації підприємств і як найбільш важливі фактори виділяють наступні: технічні, структури потреб, виробничі [1, с.72].

Адаптивна модель процесів управління в соціально-економічних системах вирішує задачу синтезу механізму оптимального управління та складається з двох частин: адаптивної системи планування (пошук оптимальної траєкторії руху) та адаптивної системи реагування (пошук управляючих впливів, корегуючи відхилення від оптимальної траєкторії руху системи).

Реалізуємими моделями поведінки підприємства у сфері функціонування є консервативна, активна та змішана моделі. Для кожного підприємства вибір моделі адаптивного реагування індивідуальний.

Процеси активної адаптації підприємства безпосередньо пов'язані з механізмом адаптивного управління, а ефект антиципації – з процесами пасивної адаптації. Адаптивність підприємства співвідноситься з можливостями до самоорганізації підприємства як системи (змінюється структура та організація) та саморегулювання системи (змінюється спосіб регулювання).

До адаптаційних заходів в системі управління відносяться: оптимізація рівня ризику прийняття рішення та маневрування ресурсами; використання економіко-математичних методів та моделей діагностики, що підвищують оперативність прийняття управлінських рішень; забезпечення високої маневреності та гнучкості цілей і стратегій розвитку підприємства за рахунок процесів пасивної та активної адаптації та ін.

Без вирішення проблем формування і розвитку адаптивного економічного механізму функціонування підприємств до конкуренції неможливо ліквідувати кризовий соціально-економічний стан. Найвищий рівень адаптації економічного механізму функціонування підприємств – це потужний засіб захисту національної соціально-економічної безпеки країни.

Література:

1. Кузьменко Л. М. Управление функционированием и развитием экономики региона: Монография / Л.М. Кузьменко. – НАН Украины. Ин-т экономики промышленности. – Донецк, 2004. – 284с.